

ALGEMENE SUBSIDIEVERORDENING AMSTERDAM OUD ZUID 1999

ALGEMENE TOELICHTING

Deze subsidieverordening komt in plaats van de subsidieregels die golden in de voormalige Stadsdelen Zuid en De Pijp. In Stadsdeel Zuid was de Subsidieverordening Stadsdeel Zuid 1994 van toepassing en in De Pijp golden de bepalingen van de desbetreffende 'basiscontracten' juncto de Algemene Subsidieverordening Amsterdam 1985.

In de 'Hoofdlijnennotitie invoering budgetsubsidieëring in Stadsdeel Amsterdam Oud Zuid is aangegeven op welke wijze het nieuwe budgetsubsidiesysteem vorm is gegeven. De juridische kaders daarvoor zijn in deze verordening opgenomen.

Ook vinden de overige subsidievormen hun (juridische) basis in deze verordening. Het betreft de exploitatiesubsidie, de investeringssubsidie, de waarderingssubsidie en de eenmalige subsidie. De Stadsdeelraad is bevoegd om voor bepaalde subsidies of soorten van subsidies deze verordening niet of slechts ten dele van toepassing te verklaren.

De verschillen tussen de hiervoor genoemde subsidies zijn de volgende.

Budgetsubsidies worden gekenmerkt door een duidelijke inhoudelijke sturing vanwege het Stadsdeel op de prestaties en resultaten die met activiteiten worden bereikt. Zij kunnen worden verleend (en later vastgesteld op basis van de behaalde prestaties), maar ook direct worden vastgesteld, zonder dat vooraf aan het subsidietijdvak een subsidieverlening plaatsvindt. Meestal worden ze toegepast bij grote instellingen.

Bij exploitatiesubsidies vindt niet zozeer sturing plaats op basis van de output, maar op basis van de input: de instandhouding van een activiteit (of instelling) wordt gesubsidieerd door vooraf de (maximale) subsidiabele kosten te bepalen en achteraf vast te stellen op basis van het exploitatieresultaat.

Een investeringssubsidie is een subsidievorm die louter betrekking heeft op het subsidiëren van investeringen van gebouwen, terreinen en/of inrichtingen (en dus niet activiteiten). Net als de exploitatiesubsidie vindt achteraf vaststelling plaats van de subsidie op basis van toegestane subsidiabele kosten.

Van een waarderingssubsidie is sprake indien het Stadsdeel niet inhoudelijk wil sturen, noch wil 'afrekenen' op het exploitatieresultaat. Het betreft meestal kleine subsidies voor activiteiten die men graag in stand wil houden. Deze subsidies worden direct vastgesteld.

Het verschil tussen de voorgaande subsidies en de eenmalige subsidie is dat de eerdergenoemde subsidies aangevraagd (en verstrekt) worden in het jaar voordat de activiteiten plaats vinden. En dat de eenmalige subsidie pas in het lopende begrotingsjaar wordt aangevraagd. Verstrekking vindt dan meestal plaats uit stelposten op de begroting. Subsidieëring kan zowel in de vorm van directe vaststelling (dan lijkt het op een waarderingssubsidie) als in de vorm van verlening met vaststelling achteraf (dan lijkt het op een exploitatiesubsidie).

Er kan sprake zijn van een verdeelprogramma voor subsidies van eenzelfde soort, maar ook van unieke activiteiten. Indien men bepaalde verdeelmaatstaven wil toepassen (bijv. een bepaald bedrag per deelnemer), dan kan de Stadsdeelraad daarvoor een bijzondere subsidieregeling in het leven roepen, ingevolge artikel 2, derde lid.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

- a. Subsidie
Het gebruik van het woord aanspraak geeft aan dat een rechtens afdwingbare voorwaardelijke aanspraak op financiële middelen ontstaat.
'Subsidies' in natura, zoals het ter beschikking stellen van Stadsdeel accommodaties voor sportbeoefening of het heffen van een toegangsprijs voor een voorziening die de kosten niet dekt, voldoen niet aan de begripsomschrijving.
- b. Subsidieplafond
Met de regeling van het subsidieplafond wordt beoogd de vereisten van rechtszekerheid en begrotingsdiscipline met elkaar te verzoenen. Het subsidieplafond vindt zijn grondslag in art. 4:25 Awb. Bij subsidieëring kan zich de situatie voordoen dat de beschikbare financiële middelen uitgeput zijn en weigering of intrekking van de subsidie op grond van algemene beginselen van behoorlijk bestuur niet goed mogelijk is. Indien er een subsidieplafond door de Stadsdeelraad wordt ingesteld (zie artikel 3, tweede lid) geldt het principe 'op is op'.
Het facultatieve karakter van de regeling geeft de Stadsdeelraad de ruimte per subsidiesoort te bepalen of de noodzaak voor het vaststellen van een subsidieplafond bestaat.
- c. , d. en e. Subsidieverlening, -vaststelling en -verstrekking

- De subsidieverlening: een subsidie wordt vooraf toegekend voor een bepaalde activiteit. De aanvrager krijgt hierdoor aanspraak op de financiële middelen, indien hij daadwerkelijk de gesubsidieerde activiteiten verricht en zich overigens houdt aan de andere verplichtingen. Het bestuursorgaan kan dan in beginsel niet meer op de subsidieverlening terugkomen. De grootte van het bedrag kan van nog onzekere factoren afhangen (bijv.

het aantal verrichte activiteiten).
Afdeling 4.2.3 Awb is helemaal aan de subsidieverlening gewijd.

- De subsidievaststelling: er wordt definitief beslist dat de subsidieaanvrager een subsidie krijgt en de hoogte van het bedrag wordt bepaald (men noemt het daarom ook wel: de subsidie 'afrekenen'). De activiteiten zijn dan verricht. Voorafgaand aan de vaststelling zal de subsidieontvanger meestal een aanvraag daartoe indienen, waarbij gegevens overlegd worden over de verrichte activiteiten en dergelijke. Volgens art. 4.47 kan de vaststelling echter ook ambtshalve geschieden, bijvoorbeeld wanneer aan de vaststelling een termijn is gesteld.
De vaststelling verplicht het bestuursorgaan om tot uitbetaling (zie ook art. 16) over te gaan.
In afdeling 4.2.5 Awb zijn de regels voor subsidievaststelling neergelegd.

Er hoeft echter niet altijd een subsidieverlening vooraf en een vaststelling na afloop van het subsidietijdvak plaats te vinden (dit kan echter wel, indien gebruik wordt gemaakt van artikel 14, derde lid, in relatie tot artikel 18, negende lid). De subsidiëring kan ook plaats vinden in de vorm van een subsidievaststelling, voorafgaand aan het subsidietijdvak. We noemen dit directe subsidievaststelling. Een aparte subsidieverlening is dan niet meer nodig. Materieel gezien vallen de subsidieverlening en vaststelling dan samen.
We hanteren de term subsidieverstreking indien we het zowel over de methode van verlening en vaststelling als over de methode van directe vaststelling hebben (een verzamelterm dus).

Artikel 2

Lid 2: Dit geldt ook voor de bijzondere regelingen die door de voormalige Stadsdelen zijn vastgesteld en nog niet ingetrokken zijn.

Artikel 4

In dit artikel wordt de bevoegdheid om subsidies te verlenen, dan wel (direct) vast te stellen gedelegeerd aan het Dagelijks Bestuur.

Artikel 7

Lid 2: Hier kunnen instellingen echter geen rechten aan ontleen.

Artikel 8 en 9

De Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen en de Wet klachtrecht cliënten zorgsector zijn van toepassing. Deze wetgeving regelt de invloed van de gebruiker op het aanbod van een instelling.

Artikel 12

Lid 1: De hier bedoelde aanvraag heeft het karakter van een offerte. Aanvaarding van het aanbod door het Stadsdeel leidt tot subsidiëring. Aangezien er voldoende tijd moet zijn om de aanvraag te analyseren en vervolgens met de subsidieaanvrager te overleggen over de offerte, zal deze vóór 1 april moeten worden ingediend.

Lid 2: Het is van belang, dat de subsidieaanvrager inzicht verschaft in de kosten, die met de uitvoering van de diverse activiteiten gemoeid zullen zijn, zoveel mogelijk in de vorm van een zogenaamde prestatie- of productenbegroting. Ter beoordeling van de vraag in hoeverre de subsidieaanvrager zelf de activiteiten kan bekostigen, is inzicht nodig in de vermogenspositie van de aanvrager zelf en in die van eventueel gelieerde rechtspersonen. Teneinde van de kant van het Stadsdeel op resultaat te kunnen (bij)sturen wordt verwacht dat de subsidieaanvrager niet alleen de geplande activiteiten opsomt, maar tevens aangeeft welke concrete, meetbare prestaties daaruit voortvloeien, welke resultaten daarmee bereikt zouden moeten worden, en hoe deze beoogde resultaten gerelateerd zijn aan het beleid (zie de definitie van activiteitenplan in artikel 1). Indien een instelling 'winst' maakt bij haar activiteiten maar daarbij gebruikt maakt van de gesubsidieerde bedrijfsmiddelen, dan dienen ook de baten en lasten van deze commerciële activiteiten opgenomen te worden in de begroting (en later in het financieel verslag).

Artikel 13

Voor het geval dat het overleg met de subsidieaanvrager niet tijdig is afgerond, kan het Dagelijks Bestuur besluiten om toch - vóór het nieuwe begrotingsjaar - tot een (voorlopige) bevoorschotting te besluiten. De subsidie wordt dan pas later verstrekt. Zie ook de toelichting bij artikel 16.

Artikel 14

Lid 1: In de Algemene Wet Bestuursrecht wordt als termijn, waarbinnen een beschikking dient te worden gegeven, acht weken (na de aanvraag) genoemd. Wanneer acht weken niet mogelijk is, dient de aanvrager daarvan in kennis te worden gebracht en een redelijke termijn genoemd te worden waarbinnen de beschikking wel tegemoet gezien kan worden. Duidelijk moge zijn dat vanwege de inpassing van de subsidie-behandeling binnen het begrotingstraject en vanwege het benodigde overleg, er geen sprake kan zijn van een termijn van acht weken en derhalve gebruik moet worden gemaakt van de mogelijkheid een langere termijn aan te houden.

Lid 2: Aan de subsidiëring zijn verplichtingen verbonden, bij budgetsubsidies in ieder geval om de activiteiten te verrichten en de prestaties te behalen. Er kunnen ook andere verplichtingen in de beschikking zijn opgenomen. De sanctie op nietnakoming van deze verplichtingen is opgenomen in de artikelen 4:49 Awb (indien de subsidie reeds

vastgesteld is; dus geldt dat ook bij de directe subsidievaststelling) en 4:46 en 4:48 Awb (indien de subsidie is verleend, maar nog niet is vastgesteld). Deze sanctie is beschreven in termen van het "intrekken of ten nadele van de ontvanger wijzigen" (4:49 Awb), "lager vaststellen" (4:46 Awb) en "intrekken of ten nadele van de subsidieontvanger wijzigen" (4:48 Awb) van de subsidie.

Lid 3: Wanneer voor een instelling de output (prestaties) vrij nauwkeurig te meten is en er (door de toegepaste normering) een directe koppeling bestaat met het budget (een prijs per eenheid prestatie), is het mogelijk over te gaan tot outputsubsidiëring, dat wil zeggen afrekenen op basis van gehaalde prestaties. Deze bepaling geeft daarvoor de mogelijkheid. Bij de subsidieverlening kan bepaald worden dat achteraf op de behaalde prestaties wordt afgerekend. Dan vindt er dus vooraf een subsidieverlening, en na afloop van het subsidietijdvak, een subsidievaststelling plaats.

Lid 4: Een subsidiebeschikking is altijd publiekrechtelijk van aard. Ingevolge art. 4:36 Awb is het mogelijk ter uitvoering van de beschikking tot subsidiëring een (privaatrechtelijke) overeenkomst af te sluiten. Dat maakt het mogelijk de daarin overeengekomen en vastgelegde verplichtingen via het civiele recht af te dwingen.

Artikel 15

Lid 2: Met indexering wordt bedoeld een index voor het loongevoelig deel van het subsidie en een voor het prijsgevoelig deel, dan wel een gecombineerde index. De Stadsdeelraad zal hierover van jaar tot jaar een besluit moeten nemen, met inachtneming van de financiële consequenties.

Artikel 16

Lid 1: Onder uitbetaling wordt het feitelijk betalen van de subsidie verstaan. Indien er sprake is van subsidieverlening spreken we van bevoorschotting, aangezien er nog niet definitief over de hoogte van de subsidie is beslist (dat gebeurt bij de subsidievaststelling). De rest van dit artikel heeft derhalve ook betrekking op de bevoorschotting.

Lid 2: Ingevolge dit lid bestaat eerst recht op uitbetaling nadat de subsidieaanvrager zich akkoord heeft verklaard met de subsidieverplichtingen. Bedoeling hiervan is de aanvrager nadrukkelijk te confronteren met de noodzaak de "overeengekomen" prestaties te leveren. Lid 3: Zou hiermee volstaan worden dan zou zich de situatie kunnen voordoen, dat een aanvrager, met een onderdeel van die verplichtingen niet akkoord zijnde, weigert deze voor akkoord te tekenen en deswege zonder middelen zou komen. Om hierin te voorzien is het derde lid opgenomen. Maakt de instelling door middel van een bezwaarschrift bezwaar, dan kan het Dagelijks Bestuur hangende deze bezwaarschriftprocedure (en de eventueel daarop volgende beroepsprocedure) alsnog tot uitbetaling van de subsidie (uiteraard binnen het door de Stadsdeelraad vastgestelde budget) overgaan. De noodzaak voor deze regeling houdt op nadat de bezwaar- c.q. beroepsprocedure is afgerond. Alsdan staat de inhoud van de beschikking definitief vast en is het aan de subsidieaanvrager alsnog met de eventueel naar aanleiding van het beroep gewijzigde voorwaarden akkoord te gaan. Hetgeen van de subsidieontvanger verlangd wordt dient in meetbare prestaties te worden uitgedrukt. Daarom is de ontwikkeling van kengetallen van cruciaal belang.

Artikel 17

Lid 2: Artikel 4:70 Awb bepaalt dat, indien gedurende het boekjaar aanmerkelijke verschillen ontstaan of dreigen te ontstaan tussen de werkelijke uitgaven en inkomsten en de begrote uitgaven en inkomsten de subsidieontvanger daarvan onverwijld mededeling doet aan het bestuursorgaan onder vermelding van de oorzaak van de verschillen.

Artikel 18

Het jaarverslag heeft de functie van eindrapportage over budgetsubsidies met de looptijd van één jaar. Bij meerjarige subsidies is het de rapportage over een jaar van het subsidietijdvak; het verslag over het voorlaatste jaar zal dan voldoende inzicht moeten geven over de uitvoering van de verplichtingen behorend bij de budgetsubsidie tot dan toe, met het oog op het overleg van de nieuwe periode.

De indiening van het verslag (zowel het financiële deel als het inhoudelijke dat over de activiteiten gaat) kan fasegewijs plaatsvinden:

- in ieder geval een verslag over de feitelijk geleverde prestaties vóór 1 februari van het jaar na het subsidiejaar (het subsidiejaar is het jaar waarvoor subsidie wordt ontvangen);
- het financieel verslag en het inhoudelijke activiteitenverslag vóór 1 april, desnoods het financieel verslag in een voorlopige vorm (de definitieve: vóór 1 juli). Het activiteitenverslag zal inzicht moeten geven in de vraag of de verplichtingen behorend bij de budgetsubsidie zijn nagekomen (met name of de prestaties zijn gehaald), of de activiteiten doelmatig en doeltreffend zijn verricht, of met de prestaties de gestelde doelstellingen zijn gehaald en aldus het beoogde resultaat hebben gehad.

Het financieel verslag moet op dezelfde manier zijn opgebouwd als de begroting.

Artikel 22

Het aantal gevallen dat toestemming van het Dagelijks Bestuur nodig is, is veel beperkter dan in de ASA 1985 was opgenomen. Niettemin zijn er enkele gevallen waarbij een zekere inbreuk op de handelingsvrijheid van de subsidieontvanger noodzakelijk wordt gevonden. Niet dat deze vrijheid al bij voorbaat is ingeperkt, maar het Stadsdeel wil bij kunnen sturen indien zich een (te) groot risico aandient. Dit artikel beoogt bijvoorbeeld te voorkomen dat de subsidieontvanger zijn financiële positie tot inzet maakt van risico's (deelnemen in een andere rechtspersoon en het geven van zekerheidsstelling), zonder dat dit het gevolg is van de normale activiteiten van de subsidieontvanger zelf.

Bovendien zijn er nog enkele andere zaken in geregeld, waar de subsidiënt greep op wil houden (zoals het verlaten van een door het stadsdeel verhuurd pand waar gesubsidieerde activiteiten plaatsvinden, het 'om niet' -dus zonder tegenprestatie- schenken van bedragen en het verstrekken van vergoedingen aan bestuursleden van de instelling).

Lid 1

Onderdeel a.:

Veelal zijn stadsdeel gebouwen, die door een subsidieontvanger gehuurd worden, speciaal voor de activiteiten geschikt gemaakt. Hierdoor zijn zij, nadat zij door de subsidieontvanger verlaten zijn, vaak moeilijk opnieuw verhuurbaar. In verband daarmee wordt in dit artikel het betrekken van een ander pand zonder toestemming aan banden gelegd.

Onderdeel f.:

Deze bepaling beoogt te voorkomen dat gemeenschapsmiddelen gebruikt worden voor oneigenlijke doelen (althans voor activiteiten die buiten de subsidie vallen) of door de subsidieontvanger elders ondergebracht worden buiten het zicht van het Stadsdeel, al dan niet met de bedoeling de toepassing van artikel 6 te omzeilen.

Lid 3: Ingevolge artikel 4:71 Awb (tweede, derde en vierde lid) beslist het Dagelijks Bestuur binnen 4 weken omtrent de toestemming; dit kan één maal verlengd worden. Als de toestemming niet tijdig afkomt, wordt deze geacht te zijn verleend.

Artikel 24

De bedoeling van dit artikel is te verzekeren dat het Stadsdeel een vergoeding krijgt voorzover het verstrekken van subsidie heeft geleid tot vermogensvorming (artikel 4:41 Awb). Dat is onder meer relevant wanneer de activiteiten worden beëindigd of indien de rechtspersoon wordt ontbonden. Op deze manier ziet het Stadsdeel een deel van zijn geld terug.

Hoofdstuk 4

Dit hoofdstuk beschrijft de manier van subsidiëren, zoals deze voor de invoering van budgetsubsidieering gebruikelijk was. Omdat mogelijkerwijs nog enkele (grotere) instellingen op deze wijze gesubsidieerd blijven en om deze mogelijkheid in de toekomst niet uit te sluiten is er voor gekozen de exploitatiesubsidie in de verordening op te nemen. De bepalingen van de Awb over de subsidieverlening en -vaststelling zijn automatisch van toepassing.

Hoofdstuk 5

Aangezien er voor investeringssubsidies zich enkele afwijkende situaties voordoen (vergeleken met budget- en exploitatiesubsidies betreft het geen subsidiëring van activiteiten, maar van investeringen) is dit hoofdstuk toegevoegd.

Hoofdstuk 6

De waarderingssubsidie staat in zijn opzet tegenover de budgetsubsidie in die zin dat de Stadsdeelraad niet inhoudelijk wil sturen op dit geld, maar wel belangrijk vindt dat het werk gebeurt. De eisen die aan een waarderingssubsidie worden gesteld zijn derhalve summier van aard. Dit omdat de activiteit van de subsidieontvanger al zodanig gewaardeerd wordt door de subsidiënt dat nadere sturing niet nodig wordt gevonden.

Hoofdstuk 7

Er kan reden zijn om ook nog gedurende het begrotingsjaar eenmalige subsidies toe te kennen, bijvoorbeeld voor onvoorziene activiteiten die passen in het gewenste voorzieningenaanbod (indien de Stadsdeelbegroting daarvoor middelen heeft gereserveerd).

Eenmalige subsidies kunnen zowel in de vorm van budget-, waarderings- of exploitatiesubsidies worden verstrekt.